

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse samt om ændring af militær straffelov.

Fremsat den 15. november 1977 af *Tastesen (S)*, *Jørgen Junior (FP)*, *Yvonne Herløv Andersen (CD)*, *Gert Petersen (SF)*, *Tove Jørgensen (DKP)*, *Niels Helveg Petersen (RV)*, *Mølgaard (DR)* og *Wilhelm (VS)*.

§ 1.

Lov nr. 227 af 7. juni 1952 om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse ophæves.

§ 2.

I militær straffelov nr. 216 af 26. april 1973 foretages følgende ændringer:

1. § 11, stk. 1, affattes således:
„Overtrædelse af denne lov straffes med irrettesættelse, bøde, hæfte eller fængsel.“
2. § 11, stk. 3 og 4, ophæves.
3. I § 17, 2. pkt., udgår „eller dødsstraf“.

4. § 18 ophæves.

5. I § 19 ændres „§§ 16, 17 og 18“ til: „§§ 16 og 17“.

6. § 33, 2. pkt., ophæves.

7. I § 34, stk. 1, ændres „dødsstraf“ til: „fængsel ikke under 8 år“.

8. I § 35, stk. 3, udgår „eller dødsstraf“.

§ 3.

Loven træder i kraft den 1. april 1978.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget tilsigter at afskaffe dødsstraf for enhver form for forbrydelse såvel for civile som for militære.

Hjemmelen for at idømme dødsstraf for borgerlige forbrydelser blev ophævet ved staffeloven af 1930. Der henvises til straffelovsudkastene af 1917 (U II, side 51-54) og 1923 (U III, spalte 83-84) samt lovforslaget af 1924 (Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, spalte 3289).

Begrundelsen for ophævelsen dengang var især, at dødsstraffen ikke kunne antages at have nogen virkning på kriminalitetens omfang, og at dens bibeholdelse derfor ikke var nødvendig af hensyn til retssikkerheden. Endvidere blev det anført, at dødsstraf ikke var blevet fuldbyrdet siden 1892.

Loven af 1952 blev vedtaget væsentligst med den begrundelse, at Danmark, hvis politikere ønskede at genindføre dødsstraf efter krig eller fjendtlig besættelse, ikke endnu en gang skulle komme i den situation at skulle indføre love med tilbagevirkende kraft. Med andre ord en slags sikkerhed for at undgå at bryde den menneskerettighedserklæring, landet kort forinden havde skrevet under på. En respekt for menneskerettighederne og en vedtagelse af nærværende lovforslag vil derfor udelukke, at der fremover vil kunne eksekveres dødsdomme i Danmark. Skulle en folkestemning medføre krav om dødsdomme i forbindelse med krigs- eller besættelsessituationer, må det være besindige lovgiveres opgave i fredstid at fjerne og ikke at be-

vare en lovhjemmel, der kan tilfredsstille en sådan stemning. Det vil være rimeligt, at lovgivere, der er villige til at følge en sådan folkestemning, får det så vanskeligt som muligt og må stilles også over for den konflikt, det vil være at bryde menneskeret-tighedserklæringen ved at lovgive med tilbagevir-kende kraft.

Argumentationen for, at Danmark nu klart må tage afstand fra den barbariske dødsstraf og be-tragtes som et moderne retssamfund, gives i øvrigt på udmærket vis i bemærkningerne til det i folke-tinget i 1973 fremsatte lovforslag nr. 38 om ophæ-velse af dødsstraffen. Lovforslaget blev genfremsat 6. marts 1974 (L 114). Beklageligvis blev forslaget forkastet ved stemmelighed 80-80. — Da der siden afstemningen 7. juni 1974 har fundet en betydelig udskiftning sted blandt folketingets medlemmer, finder forslagsstillerne det rimeligt at få fastslået, om de forløbne år har medført, at der nu i folketin-get er flertal for at få truffet beslutning om ophæ-velse af dødsstraf i Danmark.

I forbindelse med indførelsen af 1952-loven skal i øvrigt henvises til Rigsdagstidende 1949-50, til-læg A, spalte 7177-7204, Rigsdagstidende 1951-52, tillæg B, spalte 257-266, Folketingets Forhandlin-ger 1951-52, spalte 291, 3163-3239, 3353-3368 og 3382-3383, Landstingets Forhandlinger 1951-52, spalte 833, 1310 og 1326 samt Rigsdagstidende 1951-52, tillæg B, spalte 2505-2512.

I forbindelse med forslagene 1973-74 om ophæ-velse af dødsstraffen skal henvises til Folketings-tidende 1973-74 (1. samling) spalte 423-25, 807-23 og (2. samling) spalte 5324-5341 og 7115-7132.

Hvad angår den militære straffelov har der altid været hjemmel til at anvende dødsstraf eller livs-straf, således som denne strafart normalt betegnes i de militære love. Det må imidlertid efter forslags-stillernes opfattelse være rimeligt, at denne hjem-mel bortfalder samtidig med, at dette sker i den borgerlige straffelov. Det er dødsstraffen som prin-cip, det danske folketing opfordres til at tage stil-ling til.